

ПРЕС КЛИПИНГ

6.септембар 2011.

НАСЛОВИ

- Контрола рада јавних предузећа;(стр.2)
- Радници Бачкапута блокирали Коридор 10; (стр.2)
- Грађевинари без посла; (стр.3)
- Месечно породици за основне трошкове недостаје 17.743 динара; (стр.4)
- Коридор 10 поново проходан, путари уклонили блокаде;(стр.5)
- Број запослених у Србији;(стр.6)
- Путари блокирали аутопут код Новог Сада; (стр.7)
- Реформе које не могу да чекају;(стр.8)
- Око 65.000 фирми дугује две милијарде евра;(стр.10)
- Тешко је државне ћате одлепити од стола;(стр.11)
- Јавна предузећа приватним дугују 15,4 милијарде;(стр.12)

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.69.html:344061-Kontrola-rada-javnih-preduzeca>

Контрола рада јавних предузећа

П. В.

Крајем септембра анализа пословања јавних предузећа. Комисију коју је предложила Калановићева водиће Цветковић

ДЕТАЉНА анализа рада јавних предузећа у Србији требало би ускоро да се нађе пред српским министрима. Влада је недавно формирала посебну комисију која је почела да "чешља" пословање компанија на "државним јаслама" - сазнају "Новости".

Владину комисију предложила је вицепремијерка Верица Калановић, а рад је поверен Министарству финансија. Тако да је, фактички, премијер Мирко Цветковић преузео обавезу да контролише пословање "државних фирми".

На основу резултата до којих комисија дође, владајуће странке би требало да се договоре о моделу за "чишћење" партијских војника из директорских кабинета и управних одбора јавних предузећа.

Очекује се да анализа пословања ЈП буде завршена до краја септембра. Извесно је за сада, да ће убудуће сви директори бити бирани на конкурс, а међу министрима још траје полемика да ли ће држава своје чланове да делегира у управне или надзорне одборе.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:343982-Radnici-Backaputa-blokirali-Koridor-10>

Радници Бачкапута блокирали Коридор 10

Танјуг

Радници "Бачкапута", који послује у оквиру Нибенс групе, блокирали су данас аутопут код Новог Сада у близини Темеринске петље, тражећи исплату заосталих зарада

НОВИ САД - Радници "Бачкапута", који послује у оквиру Нибенс групе, блокирали су данас аутопут код Новог Сада у близини Темеринске петље, тражећи исплату заосталих зарада од марта, изјавио је председник синдиката "Бачкапута" Ђуро Тривуновић.

"Радници су нешто пре 13 часова потпуно блокирали саобраћај код Темеринске петље, неће да слушају ни представнике синдиката", казао је он.

Тривуновић је казао да су радници препречили аутопут са десетак грађевинских машина од којих је свака тешка око 40 тона, да су формиране колоне возила у оба у смера, као и да пристиже полиција у великом броју.

Код Темеринске петље, према његовим речима, блокирано је око 50 метара аутопута.

Синдикат је јутрос на седници донео одлуку да изврши додатни притисак на послодавце и власти и најавио да ће извести тешке машине крај аутопута у близини Новог Сада и почети са обуставом рада, али и да ће од четвртка блокирати Коридор 10, ако не добију зараде.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/aktuelno.239.html:344043-Gradjevinari-bez-posla>

Грађевинари без посла

Т. СПАЛЕВИЋ

Неимари траже састанак са надлежним министарствима. За око две трећине оперативе неизвестан опстанак

ОДБОРИ грађевинара привредних комора Србије, Војводине и Београда иницираће током овог месеца састанак са надлежним министарствима, јер грађевинској индустрији озбиљно прети колапс. Нови удар кризе домаћа оператива и произвођачи материјала неће поднети, а према прогнозама чак 70 одсто грађевинске индустрије могло би да остане без посла. Од државе се захтевају хитне мере, којим би се пре свега омогућило веће присуство наше оперативе на страним тржиштима.

Велика кочница за неимаре је порез на додату вредност, који су дужни да плате по изведеном, а не по наплаћеном послу. Ако се има у виду да се грађевинарима дугује неколико стотина милиона евра на име изведених радова, јасно је колико ПДВ оптерећује пословање. Међутим, Министарство финансија нема намеру да било шта мења у својој пореској политици без обзира на то што има разумевања за све проблеме са којима је суочена грађевинска индустрија Србије.

- ПДВ у знатној мери покупуљује градњу и треба га свести на разумну меру, а то је четири одсто за репроматеријал, посебно у станоградњи - каже Горан Родић, секретар Одбора за грађевинарство у ПКС. - Тренутно у цени квадрата стана са чак 60 одсто учествују обезбеђење локације, комунално опремање и разне таксе. Свега 40 одсто одлази на извођачку цену, што до сада није био случај. Иницираћемо састанак са надлежнима не само због ПДВ већ и да нађемо решење како бисмо предупредили кризу, која се назире, а која ће нас свакако озбиљно уздрмати 2012. године. Неопходно је и да се дуговања грађевинских фирми репрограмирају - истиче Родић. - Пошто је Закон о помоћи грађевинској индустрији, који се примењује до краја ове године, донекле помагао оперативи, требало би, са појединим изменама, да важи и у наредној години.

ПОТРАЖЊА У ИНОСТРАНСТВУ

ЗА нашом грађевинском оперативом постоји потражња, посебно у Алжиру где се планира изградња два милиона станова и великих инфраструктурних система, наводи Родић. Ту је и

Русија, Казахстан, Азербејџан, али постоји и велика потражња за стручном радном снагом односно квалитетним пројектантима, инжењерима и руководиоцима градилишта у Немачкој, Шпанији, Ирској...

- Што се тиче Либије, где је годинама уназад значајно била ангажована наша оператива, добар део послова водиће сада фирме из Француске, Италије и Америке, које ће сигурно тражити да се укључе и наши неимари - наводи Родић.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/275159/Mesечно-porodici-za-osnovne-troskove-nedostaje-17743-dinara>

"Блицова" потрошачка корпа за трећи квартал 2011.

Месечно породици за основне трошкове недостаје 17.743 динара

М. Шкрбић

Према подацима Републичког завода за статистику, просечна нето зарада у јулу у Србији износила је 39.127 динара. Према истраживању „Блица“, просечна четворочлана породица са два запослена и два издржавана члана са таквим примањима не може да подмири ни најосновније животне трошкове.

Mart 2011.
95.958,38

Jun 2011.
95.427,43

Septembar 2011.
95.997,77

„Блицово“ истраживање показује да је у септембру ове године за најосновније животне трошкове

просечној четворочланој породици потребно 95.997,77 динара, док две просечне плате укупно износе 78.254 динара, тако да породици месечно недостаје 17.743 динара.

У односу на јун, када је „Блиц“ урадио слично истраживање, потрошачка корпа у септембру већа је за 570,34 динара.

У међувремену поскупели су кућна хемија, млечни производи, јаја, шећер и слаткиши, месо, гориво, телефон и комуналије...

У односу на март, корпа је скупља за 39,39 динара, а разлог су појевтињења хлеба и брашна, уља, јужног воћа...

<http://www.blic.rs/Vesti/Drustvo/275291/Koridor-10-ponovo-prohodan-putari-uklonili-blokade>

Протест радника "Бачкапута"

Коридор 10 поново проходан, путари уклонили блокаде

Радници „Бачкапута“ почели су да са аутопута код Новог Сада уклањају своје машине, којима су данас нешто пре 13 сати блокирали ту саобраћајницу на коридору 10, тражећи исплату заосталих зарада.

После интервенције полиције радници су покренули тешке машине и склањају се с пута, изјавио је председник синдиката „Бачкапута“ Ђуро Тривуновић и додао да су то "обични људи који не желе да се сукобљавају са полицијом него само траже своје зараде, које нису исплаћене још од марта“.

Истичући да ће представници синдиката и радници тог предузећа, у зависности од мера које полиција у овој ситуацији буде предузела, проценити шта ће чинити у наставку протеста, он је додао да ће, уколико им се укаже прилика, поново блокирати аутопут док им не буду исплаћене заостале зараде.

Тривуновић је рекао и да су тешка возила „Бачкапута“ померена на простор поред аутопута и да радници чекају како ће се ситуација одвијати у погледу испуњења њихових оправданих захтева.

За око сат времена блокаде аутопута Суботица-Београд, код Темеринске петље, била је формирана дуга колона возила.

Синдикат „Бачкапута“, предузећа у саставу Нибенс групе, јутрос је одлучио да изврши додатни притисак на послодавце и власти и најавио да ће извести тешке машине крај аутопута и почети обуставу рада.

На састанку који су обавили, је најављено да ће од четвртка блокирати Коридор 10, ако не буду добили заостала примања.

Број запослених у Србији

Мирослав Здравковић

Према подацима РЗС, у јулу је у Србији било запослено 1.755.372 лица, што је за 134 више него у јуну, а за 52.036 мање него у јулу прошле године. У овом смањењу броја запослених у односу на јул прошле године 49.890 лица је припадало предузетничком сектору, где се још увек не види крај агонији.

Међу правним лицима је у претходних десет месеци растао број запослених. И ма колико тај раст био минијатуран (222 месечно), још увек је бољи од просечног месечног смањивања од 3.855 лица у протеклих 20 година.

У јулу је највише повећан број запослених у прерађивачкој индустрији, за 969 лица, и овај податак можемо сматрати једним од најбољих у протекле 23 године када је реч о статистикама запослености у Србији.

Овај раст броја запослених лица у примарном и секундарном сектору (повећан је број и у пољопривреди и рударству) могли бисмо да сматрамо за позитивну квалитативну промену у односу на досадашња кретања запослености.

Готово сав пад у броју запослених за 925.000 догодио се у индустрији (580.000), грађевинарству (110.000), пољопривреди (65.000) и саобраћају (65.000).

Ово су радно интензивне делатности које упошљавају особе са средњом школом и нижим степеном образовања, а које су до сада биле најтеже погођене транзицијом у Србији. Досадашње смањивање броја запослених у прерађивачкој индустрији и у пратећим делатностима утицало је на вештачки пораст просечне зараде у Србији.

Уколико се покаже да раст броја запослених у прерађивачкој индустрији у јулу није био инцидентан, већ да је почетак процеса реиндустријализације, у наредном периоду можемо очекивати пад обрачунате просечне зараде уз раст запослених са нижим образовањем (којих је и највише на бироу), раст броја запослених жена у мањим општинама и градовима. Све супротно од до сада виђеног.

Путари блокирали аутопут код Новог Сада

Радници „Војводинапут-Бачкапут” нису примили плате од марта ове године

Запослени у предузећу „Војводинапут-Бачкапут”, чланице „Нибенс групе”, започели су јуче око поднева протест и тешке грађевинске машине истерали на аутопут код Новог Сада на коме је убрзо дошло до загушења саобраћаја. После интервенције полиције уклонили су механизацију, уз објашњење да су они обични људи који не желе да се сукобљавају са полицијом, већ да само траже своје зараде које им нису исплаћене од марта.

Ђуро Тривуновић, председник синдиката тог предузећа, каже да радници желе да натерају послодавце да им што пре исплате зараде које нису добили већ пет месеци. – Тражимо исплату макар једног дела новца који нам се дугује јер не можемо више да чекамо и слушамо празна обећања од данас, до сутра – казао је Тривуновић и додао да ће у зависности од мера које полиција буде предузела, проценити шта ће чинити у наставку протеста.

Првобитно је планирано да аутопут држе под блокадом непрекидно до четвртка.

Соња Вукановић, председница синдиката путара Србије, тврди да ово предузеће има зарађених пара код Фонда за капитална улагања у Војводини.

– Предузеће је, на жалост, било јемац „Боровица транспорту” за кредите и тако је гурнуто у блокаду. И зато сада трпе радници који су зарадили своје плате. Зато треба преиспитати пословање банака, односно како су уопште одобравани кредити предузећима из „Нибенс групације”. Дискутабилно је какве су гаранције она полагала. Очекивано је да се тим проблемом позабави Народна банка Србије – сматра Вукановићева.

Осим декларативних обећања, каже она, влада Србије, Агенција за приватизацију и банке, као највећи повериоци, мало су учинили за спас „Нибенс групе”.

– То што раде споро је и недовољно за 5.200 запослених, истиче Вукановићева.

Милутин Гашевић, директор Нибенса, каже да разуме незадовољство радника фирме „Војводинапут-Бачкапут” пошто нису примили ни априлску плату. Он се нада да ће данас пронаћи неко решење.

Директор Нибенса каже да су у договору са повериоцима Привредном суду у Београду поднети предлози реорганизације за Предузећа за путеве „Ниш”, „Врање” и „Крагујевац”. Док се за предузећа „Војводинапут-Бачкапут” и Предузеће за путеве „Београд” тренутно припрема програм реорганизације.

– Верујем да ћемо ових дана имати одговор Привредног суда – каже Гашевић.

Рачуни предузећа из „Нибенс групе” блокирани су због дуговања банкама, добављачима и држави који достижу око 170 милиона евра. Од тог потраживања на 14 банака отпада између 110 и 130 милиона евра.

М. Авакумовић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Reforme-koje-ne-mogu-da-cekaju.sr.html>

Реформе које не могу да чекају

Милош Бугарин: Неке мере не би смели да одложе ни предстојећи избори. – Небојша Атанацковић: Све је хитно, мора се деловати одмах и свеобухватно. – Милан Кнежевић: Статистика каже да не може по старом

Илустрација Новица Коцић

Српско друштво је у кризи, а неки могу да наброје бар двадесетак њених појавних облика. Када је реч о кризи српске економије, више пута се могло чути да је она последица, поред осталог, одлагања реформи. Одлажу се деценијама, па и после 2001, за нека боља времена, за после избора или се препуштају новој влади... Искуство нас учи да, после неколико месеци погађања коалиционих партнера, дочекају нову владу. Садашња је пета по реду од „српске октобарске револуције”. Предизборна обећања се забораве, па се важни и неодложни послови гурну „под тепих”.

На које промене српска економија више не може да чека, зашто се одлажу и која је цена тог бежања од реформи? О томе за „Политику” говоре привредници, економисти и представници економских власти.

Милош Бугарин, председник привредне коморе Србије, упозорава да нас други талас светске економске кризе неће заобићи. А наша економија је одавно онемоћала. Прва криза је још тресе, а од друге стрепи. Зато, под један привреда не може да чека да држава почне да плаћа своје обавезе у уговореном року. На новац од државе за испоручену робу или пружену услугу, чека се дуже од 120 дана.

– У земљама ЕУ тај рок је 30 дана, а ПКС је тражила да у Србији буде 45 до 60 дана – каже Бугарин, уз напомену да је ово прва ставка на листи приоритета. – Предуго се чека и на свеукупну реформу прописа. Довољно је да јединица за свеобухватну реформу прописа коначно заврши свој посао. Трећи приоритет је да се НБС, влада и пословне банке договоре да се смањи обавезна резерва код централне банке за 30 одсто. Реч је о огромним средствима која се не користе, а банке би требало да их дају привреди кроз кредите, уз повољнију камату.

Бугарин сматра да привреда која је у веома тешком стању не може више да чека ни на развојну банку која би финансирала велике инфраструктурне стратешке развојне пројекте, што би допринело смањивању великог технолошког заостајања. Раст цена хране на светском тржишту неће бити краткотрајан, а ми још немамо стратегију развоја пољопривреде и прерађивачке индустрије чије могућности недовољно користимо.

– Многе системске промене чекају. О њима се говори, али се ништа не догађа – указује Бугарин. – Реформа пензионог, али и пореског и здравственог система, такође, више не могу да чекају, јер број пензионера је готово једнак броју запослених радника. На жалост, све наведено биће остављено будућој влади, укључујући и закон о јавно-приватном партнерству, корпоративизацију и деполитизацију јавног сектора.

Неке од наведених приоритета не би смели да одложе ни предстојећи избори. Ако се то деси, изгубићемо још једну годину, а последице ће би теже и скупље, упозорава Бугарин. Небојшу Атанацковића, председника Уније послодаваца, баш то плаши „што смо стално у изборној кампањи”. Слаже се са Бугарином да довођење економије у какав-такав ред мора да почне од „упростојавања” државе. За почетак, да држава, јавне службе и предузећа, градови и општине престану да касне са плаћањем својих рачуна.

– Тако би престало даље гашење предузећа и радних места јер су многе мале и средње фирме, чекајући свој новац од државе, отишле у стечај и ликвидацију – подсећа Атанацковић.
– Истовремено би, бар појединим привредним гранама, требало омогућити да ПДВ плаћају кад наплате робу или услугу. Иначе, терапија за оздрављење српске економије већ одавно постоји. Преписао нам је ММФ. Само је треба примењивати, а она у најкраћем гласи – смањивати јавну потрошњу, трошити мање од зарађеног, а разлику улагати у развој, обнову постојећег и изградњу новог, што доноси радна места. Треба престати са задуживањем само да би се трошило. Та терапија подразумева и промену пореског система који ће да подстиче улагање у производњу за извоз, а не увоз и потрошњу.

На опаску да његова листа онога што мора да се уради одмах има само једну тачку, у којој је много задатака за једну владу и само један мандат, Атанацковић каже да није лако одлучити се шта је најхитније „кад је све хитно, јер на све стране гори”.

– Камо среће да нисмо чекали да нам догори до ноката – додаје. – Ако знамо да је велика незапосленост наша највећа невоља, одмах мора да се заустави њен даљи раст. А то може да се постигне само ако не буде нових оптерећења привреде, што је услов да преживи оно што још даје неке знаке живота. Због тога сам против повећавања плата запослених у државних службама, у којима су примања у просеку већа него у привреди, а радна места сигурна. Предузећа се затварају, запослени у њима остају без посла, што у јавном сектору није случај. Дакле, реч је о ономе што се не сме одлагати и што мора истовремено да се предузме, како не би било још горе. Тек после тога можемо да се надамо бољитку.

Милан Кнежевић, потпредседник Асоцијације малих и средњих предузећа и предузетника, поручује садашњим и будућим економским властима да прелистају неколико статистичких извештаја о стању и кретањима у српској економији.

У статистичким табелама, каже власник фабрике конфекције „Модус”, пише следеће: „Од августа 2008. године угашено је 1.300 фирми, изгубљено 400.000 радних места, 64.000 предузећа и предузетничких радњи је у блокади, за 25.000 предузећа предвиђен је по слову закона стечај, дуг привреде је 20 милијарди евра, на име камата банкама привреда исплаћује више него што износи платни фонд реалног сектора. Затим, 31.000 предузећа је исказала негативан завршни рачун...

– Шта ће држава урадити са 1.000 неприватизованих предузећа и 700 јавних предузећа вечних губитника – пита се Кнежевић. – За 100.000 власника малих и средњих предузећа и предузетничких радњи преостало је једино да стрпљиво стану у ред и чекају ликвидацију. Са њима ће у наредне две године нестати око 200.000 радних места – казао је Кнежевић.

Кнежевић указује да већ шест година привредници предлажу: реформу пореског система, сузбијање црног тржишта и сиве економије, реформу јавног сектора, ефикасније правосуђе, раздуживање државе према малим и средњим предузећима, доношење закона о занатству, предвидив курс, развојну банку, деполитизација и департизацију економије, контролу јавних набавки, подношљиве каматне стопе, ефикаснији рад царине, да сва правна лица плаћају пореске обавезе, гилјотину прописа, стручнију бирократију, побољшање инфраструктуре...

Кнежевић закључује да светска економска криза није једини кривац за наше недаће, а овакве нас Европска унија још дуго неће примити у своје друштво.

(Сутра: Политичка аритметика јача од економске рачунице)

Александар Микавица

<http://www.dnevnik.rs/node/43074>

Око 65.000 фирми дугује две милијарде евра

Закон о споразумном финансијском реструктурирању привредних друштава почео је да се примењује од 1. септембра, али мало ко у Србији очекује да ће он успети да реши проблем дуговања и блокада рачуна у српским компанијама.

Закон је прописао да се финансијско реструктурирање окончава уговором о финансијском реструктурирању, а на обавезу дужника/предузећа да најкасније у року од два радна дана од дана закључивања уговора о финансијском реструктурирању достави закључени уговор Регистру привредних субјеката подсетила је и Агенција за привредне регистре.

Тренутно велики број предузећа пролази кроз финансијске тешкоће, пре свега услед последица глобалне финансијске кризе, смањења потражње, повећања ризика ликвидности и кризе дужничко-поверилачких односа. По последњим проценама, око 65.000 предузећа, установа, радњи, агенција има блокиране рачуне у банкама на име доспелих дугова који, без камате, премашују 209 милијарди динара.

Сваки позајмљени динар покривен је са свега 55 пара сопственог капитала, а само годину пре овај износ је био 65 пара.

Кумулирани губици српске привреде износе готово две хиљаде милијарди динара, а стопа изгубљеног капитала је око 36,5 одсто. У Србији, по подацима Агенције за привредне регистре, послује тачно 106.786 предузећа, али тај податак треба узети с резервом јер четвртина од овог броја нема ниједног запосленог. Усвајање поменутог законског решења уследило је након анализе пословања предузећа и утврђивања да се велики број фирми 'бори' за одржавање ликвидности.

Финансијско реструктурирање дуговања предузећа моћи ће да се спроведе ако у њему учествују најмаје две домаће или стране банке, у својству поверилаца. Осим банака, у финансијском реструктурирању могу учествовати и сви други повериоци. Банке и други повериоци с предузећима почињу да преговарају након што закључе уговор о мировању дугова који ће представљати основ за обуставу извршења принудне наплате. Повериоци ће након закључења тог уговора бити у обавези да доставе судским органима захтев за одлагање наплате до времена истека мировања дугова, док ће суд бити у обавези да најкасније у року од два радна дана донесе одлуку о одлагању извршења.

Ако се повериоци и предузеће у периоду мировања дугова не споразумеју о поновном уређивању дужничко-поверилачких односа, повериоци након истека периода мировања дугова поново стичу право на покретање наплате потраживања с рачуна тог привредног друштва. Предлог закона предвиђа и институционално посредовање Привредне коморе Србије на захтев дужника или једног или више поверилаца. ПКС тако пружа помоћ при успостављању сарадње између дужника и поверилаца, али и подршку у току самих преговора.

Финансијско реструктурирање се окончава уговором о финансијском реструктурирању, а овај уговор обухвата предвиђање отплате у ратама, измену рокова доспелости, каматних стопа или других услова кредита, зајма и другог потраживања или инструмента обезбеђења... Е. Дн.

<http://www.dnevnik.rs/node/43092>

Тешко је државне ћате одлепити од стола

Да су пензије у Србији све ближе социјалној помоћи него примањима која омогућавају мирну старост давно је знано, али каква су времена дошла, део пензионера је „срећнији„ од радника из чијих

пензионих доприноса сваког месеца најстаријама редовно исплаћују принадлежности. Наиме, подаци показују да сваки десети најстарији грађанин данас прима више него што износи просечна плата у Србији.

Тако у Србији тренутно око 140.000 пензионера има примања већа од 39.322 динара колико износи просечна републичка зарада, док 62 најстаријих имају пензију од 110.567 динара, што је заправо три просечне зараде. У Фонду ПИО истичу да су они – а реч је о бившим радницима државне администрације – одрадили максимални радни стаж од 42 и по године. Сви они су право на пензију остварили по претходним пензионим законима, док пензионери који имају исти стаж према измењеном Закону о ПИО од 1. јануара ове године могу добити највише

104.057 динара, односно за исте године стажа неколико хиљада динара мање у самом старту. Осим бивших државних службеника, „дебеле” чекове имају и носиоци Партизанске споменице и учесници у народноослободилачким ратовима. Добро се „котирају” и запослени у државној администрацији и јавним предузећима јер су свих година рада имали добре плате па тако данас примају пензије које дупло премашују просечна примања и радника и пензионера. Пензију изнад 82.000 месечно прима 1.387 пензионера док део бивших запослених, њих 65.398, данас прима између 39.322 и 47.000 динара. Сви остали, а то значи огромна већина, далеко је испод ових износа, а око 300.000 најстаријих прима минималну пензију.

Но, без обзира на то што српски пензионери данас реално имају ниске пензије, ако се изузме ова „мањина” којој сваки запослени у Србији данас може да завиди, не треба пренебрегнути чињеницу да је тек сваки пети од 1,6 милиона најстаријих у пензију отишао с пуним радним стажом. Наиме, по подацима Фонда ПИО, у Србији нема ни 300.000 пензионера који су плаћали доприносе пуних 40 година, односно 35 када су у питању жене. Када се то зна, јасно је зашто је пензиона каса празна и зашто држава сваког месеца половину новца за редовну исплату мора да издвоји из буџета да најстарији не би остали без примања.

Међу бившим приватницима само три пензионера примају 100.000 динара месечно, док их 5.851 месечно добија пензију која је већа од просечне српске плате. У исто време, мада су паорске пензије далеко мање од осталих, 51 бивши земљорадник месечно прими износ већи од просечне српске плате али ниједан не може ни да сања износе које добијају бивши запослени. Љубинка Малешевић

http://www.danas.rs/danasrs/ekonomija/javna_preduzeca_privatnim_duguju_154_milijarde.4.html?news_id=223005

Јавна предузећа приватним дугују 15,4 милијарде

Приватне фирме јавним предузећима дугују 78,5 милијарди динара, тврди Министарство финансија

Аутор: Александар Милошевић

Београд - Влада Србије и привредници већ недељама пребацују једни на друге кривицу због хроничне неликвидности у којој се налази читава економија. Да ли привреда дугује више држави или држава привреди, питање је чији одговор готово искључиво зависи од тога кога питате. Када је пре пар недеља министар економије Небојша Ћирић и дефинитивно најавио усвајање уредбе у септембру којом ће се јавном сектору ограничити рок за измиривање обавеза према приватницима на 60 дана, као један од корака навео је и установљавање суме коју држава заправо дугује.

Наиме, то је бројка коју због „сложености“ држава уопште нема. Привредници ту бројку имају и она, према њима, износи милијарду евра. Међутим, приватни сектор нема другу бројку - колико они дугују држави.

Сада је из Владе стигао барем делимичан одговор. Према званичним подацима које је Данас добио из Министарства финансија, закључно са крајем јула, десет највећих јавних предузећа дугује укупно 51,1 милијарду динара или око пола милијарде евра. Истовремено, међутим, та предузећа потражују чак 178,7 милијарди динара, или око 1,7 милијарди евра.

Посматрано по категоријама поверилаца, фирме у власништву државе највише дугују управо свом власнику, односно држави - чак 31,4 милијарде или 61,4 одсто. На другом месту налазе се приватне фирме којима јавна предузећа још нису вратила 15,4 милијарде динара, што чини 30,2 одсто њихових укупних дугова. Преосталих 8,4 одсто дугова потражују предузећа са већинским државним власништвом и, у занемарљивом износу, грађани.

С друге стране, највећи дужници јавним предузећима су приватне фирме, које још нису измириле 78,5 милијарди динара дуга, што чини 44 одсто укупних потраживања јавних предузећа. На другом месту су предузећа са већинским државним власништвом која дугују 48,7 милијарди. Тик за њима су грађани, који јавним предузећима треба да дају 44,9 милијарди, док сама држава дугује тек 6,5 милијарди динара.

Када се ове бројке разбију види се да јавна предузећа потражују преко три пута више него што дугују. Држава је једина која дугује мање јавним предузећима него што потражује од њих и то чак пет пута мање. Код приватних фирми случај је потпуно супротан, пошто су њихова дуговања за пет пута већа од суме коју потражују од јавних предузећа.

Највећи повериоци међу јавним предузећима су Електропривреда Србије са чак 99,67 милијарди динара и Србијагас са 70,8 милијарди, што довољно говори о томе колико ове фирме послују по тржишном принципу, а колико су приморане да зарад чувања социјалног мира своје услуге пружају чак и онима који их никад не плаћају. У случају ЕПС-а највећи дужници су грађани са 43,16 милијарди динара, затим остале државне фирме са дугом од 38,8 милијарди и приватне фирме са 12,5 милијарди. Чак ни сама држава не плаћа ЕПС-у, због чега је акумулирала дуг од 5,12 милијарди.

Најзадуженије јавно предузеће су према очекивањима Железнице Србије са дугом од 32,9 милијарди динара од чега се готово све, односно 28,7 милијарди односи на потраживања државе. Као што је познато у питању су субвенције и кредити Железници које држава редовно даје овом предузећу, али које оно никада не враћа. Иако је раније око овог питања избила афера у јавности, када се сазнало да држава ни не покушава да наплати потраживања од овог предузећа, а да истовремено у Железници нема видљивих помака, ако се не рачунају финансијске махинације због којих је бивши директор Миланко Шаранчић данас у затвору, нема никаквих назнака да би овакво стање ускоро могло да се промени.